ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 3364/1 од 8. октобра 2021. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 117 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, именовани смо у комисију за припрему извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор **доцента** за ужу научну област Полонистика, предмет **Пољски језик**. Имамо част да Изборном већу Филолошког факултета у Београду поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

Филолошки факултет Универзитета у Београду расписао је конкурс, објављен у листу „Послови“ бр. 963 8. децембра 2021. године, за избор једног доцента за ужу научну област Полонистика, предмет Пољски језик. На расписани конкурс за избор у звање доцента пријавио се један кандидат: **др Предраг Обућина**, доцент за Пољски језик на Катедри за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду.

1. Биографски подаци

Др Предраг Обућина рођен је 7. септембра 1976. године у Ваљеву, где је завршио основну школу и Ваљевску гимназију. На Филолошком факултету Универзитета у Београду дипломирао је 1999. године на групи за пољски језик и књижевност са просечном оценом 9,89, због чега је проглашен студентом генерације за 1999. годину. У току основних и постдипломских студија у више наврата усавршавао се у Пољској на Летњој школи пољског језика Шљонског универзитета у Катовицама. Као стипендиста Задужбине за српски народ лужичкосрпске културне организације из Будишина у Немачкој 2006. године боравио је на семестралним студијама лужичкосрпског језика на Институту за сорабистику Универзитета у Лајпцигу. Постдипломске студије завршио је 2008. на Филолошком факултету Универзитета у Београду, одбранивши магистарски рад под насловом *Синтаксичка терминологија пољског језика у поређењу са српским*. Докторску дисертацију под насловом *Синтаксичка акомодација у пољском језику у поређењу са српским* одбранио је 2016. године, такође на Филолошком факултету Универзитета у Београду, чиме је задовољен **општи услов** за избор у звање наставника предвиђен „Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду“ („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192/16, 195/16, 199/17, 203/18 и 223/21).

2. Педагошки рад

На Катедри за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду колега Предраг Обућина ангажован је у настави од тренутка дипломирања, најпре као волонтер, а од 2000. у звању асистента-приправника, од 2009. у звању асистента, од 2015. у звању вишег лектора, те од 2017. у звању доцента за пољски језик на предметима Фонетика и фонологија пољског језика, Морфологија пољског језика, Синтакса пољског језика, Лексикологија пољског језика, Савремени пољски језик Г 1-8, Историја пољског језика. Тиме је задовољен други обавезни услов за избор у звање доцента Универзитета у Београду предвиђен одговарајућим Правилником – „искуство у педагошком раду са студентима“. У студентским анкетама о педагошком раду наставника Филолошког факултета, у које је комисија имала увид, др Предраг Обућина оцењен је просечном оценом 3,88, чиме је задовољен трећи обавезни услов за избор у звање доцента Универзитета у Београду предвиђен Правилником – „позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода“.

Будући да је у питању реизбор у звање доцента, те да се на конкурс пријавио само један кандидат, први обавезни услов – „приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе“ у складу са наведеним Правилником не примењује се у овом случају.

3. Библиографија

У смислу научно-стручног и истраживачког доприноса „Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду“ („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192/16, 195/16, 199/17, 203/18 и 223/21) предвиђа да код сваког следећег избора у звање доцента кандидат мора имати објављен барем један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира, као и саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63).

Из приложене библиографије др Предрага Обућине проистиче да је пре првог избора у звање доцента 2017. године објавио 18 радова – 12 чланака и 6 приказа:

ЧЛАНЦИ

1. O zajedničkom poreklu poljskog i srpskog jezika // Biuletyn Słowo Yu Polonii. – 5/6 (2000), str. 7−8.
2. Praca z tekstem dramatycznym w nauczaniu języka polskiego jako obcego, wybrane zagadnienia // Inne Optyki. Nowe programy, nowe metody, nowe technologie w nauczaniu kultury polskiej i języka polskiego jako obcego. / red. Romuald Cudak, Jolanta Tambor. – Katowice, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego 2001. – str. 168–173.
3. Учтиво обраћање у српском и пољском језику // Славистика. – ISSN 1450–5061. – 5 (2001), стр. 99–112.
4. Polisemia i homonimia w terminologii // Славистика. – ISSN 1450–5061. – 9 (2005), стр. 506–509.

5. Термин podmiot у синтакси пољског језика и његови еквиваленти на српском // 110 година полонистике у Србији : зборник радова. – Београд : Славистичко друштво Србије, 2006. – Стр. 87-90.
6. Славистика и србистика у граду липа // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 11 (2007), стр. 356-361.
7. Појам синтаксичке акомодације и њен однос према конгруенцији и реакцији // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 12 (2008), стр. 293-297.
8. Контрастивна проучавања српског и пољског језика у српској лингвистичкој славистици // Контрастивна проучавања српског језика: правци и резултати. Уредници: академик Иван Клајн, дописни члан Предраг Пипер. – Београд : Одељење језика и књижевности Српске академије наука и уметности, 2010: стр. 219-239.
9. Основни терминосистем пољске синтаксе и српски синтаксички терминосистем // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352−5007. – 78 (2010), стр. 175-201.
10. Вуков граматички терминосистем и савремени граматички метајезик // Научни састанак слависта у Вукове дане. – ISSN: 0351-9066. – 40/1 (2011), стр. 313-327.
11. О теоријско-методолошким проблемима пољско-српских контрастивних синтаксичких студија. Формално-граматички односи у реченици. // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 16 (2012), стр. 215-225.
12. Доприноси Предрага Пипера проучавањима пољског језика у српској лингвистичкој славистици. // Лингвистика и славистика у делу Предрага Пипера : зборник радова. Ур. Драгана Д. Јовановић. Нови Сад : Библиотека Матице Српске, 2016, стр. 59-65

ПРИКАЗИ

1. Zuzanna Topolińska: Język, człowiek, przestrzeń, Towarzystwo Naukowe Warszawskie, Warszawa-Kraków 1999, 222. / Предраг Пипер, Предраг Обућина // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352-5007. – 58/59 (2000), стр. 215−219.
2. Nowy słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji, pod red. prof. Edwarda Polańskiego. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 1999, 944. // Филолошки преглед. – ISSN 0015-1807. – 27, 2 (2000), стр.206−209.
3. Maciej Grochowski: Słownik polskich przekleństw i wulgaryzmów, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1996, 185. // Филолошки преглед. – ISSN 0015-1807. – 27, 1 (2000), стр.134−137.
4. Czesław Lachur: Semantyka przestrzenna polskich przyimków prefigowanych na tle rosyjskim, Uniwersytet Opolski, Opole 1999, 302. // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352−5007. – 58/59 (2000), стр. 236−240.
5. „Palanistyka - Polonistika - Polonistyka” 2000. U gonar. K. M. Gjulumjanc..., Minsk, Respublikanski instytut vyšeĭšaĭ školy, 2001 / Predrag Obućina, Dalibor Sokolović // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352–5007. – 61 (2002), стр. 210–212.
6. Dušan-Vladislav Paždjerski: Poljsko-srpskohrvatski rečnik biljaka : sa srpskohrvatsko–poljskim indeksom, Gdańsk, 2002 / Predrag Obućina // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 7 (2003), стр. 501–502

У претходном изборном периоду, након првог избора у звање доцента, др Предраг Обућина објавио је 4 рада: 2 у часописима категорије М20, 1 у часопису категорије М51 (који се такође налази на листи академских часописа из области хуманистичких и друштвених наука ЕРИХ ПЛУС) и 1 саопштење са међународног научног скупа (Konferencja Międzynarodowa: Widzę, więc wiem, Познањ, Пољска, 30-31. мај 2019) из категорије М 33, чиме је задовољио преостале обавезне услове:

1. Дефиниција, идентификација и грађа термина : на примеру пољске синтаксичке терминологије. // *Славистика*. – ISSN 1450-5061. – 23/II (2019), стр. 38-49.
   (**M51** према Категоризацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја научних часописа за 2019. годину чији издавачи су из Републике Србије)
2. Графичко приказивање формалних односа у синтакси словенских језика (на примеру српског и пољског језика). //*Widzę, więc wiem*. / red. Ana Samardžić, Ninoslav Radaković. Filologia Słowiańska. – ISSN 1429-7612 (nr 50). – Poznań : Wydawnictwo Naukowe UAM, 2019. – стр. 105-121.
   (**M33** – саопштење са међународног скупа штампано у целини)
3. Род именица у словенским језицима као семантичка, морфолошка и синтаксичка категорија – на примеру именице наочари. // *Српски језик : студије српске и словенске*. – ISSN 0354-9252. – 25 (2020), стр. 525-539.
   (**M24** према према Категоризацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја научних часописа за 2020. годину чији издавачи су из Републике Србије)
4. Екстрарелацијска и интрарелацијска функција граматичких категорија – на примеру дуалских и њима сродних конструкција у горњолужичкосрпском, пољском и српском језику // *Српски језик : студије српске и словенске*. – ISSN 0354-9252. – 26 (2021), стр. 283-302.
   (**M23** према према Категоризацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја научних часописа за 2021. годину чији издавачи су из Републике Србије)

4. Учешће на конференцијама

У изборном периоду др Предраг Обућина учествовао је на два научна скупа – на међународној конференцији у Познању (Пољска) – Konferencja Międzynarodowa: Widzę, więc wiem (30-31. мај 2019) са радом „Графичко приказивање формалних односа у синтакси словенских језика (на примеру српског и пољског језика)“, који је штампан у целини, као и на научној конференцији AATSEEL 2020 Annual Conference (San Diego, California, USA, Feb 6-9, 2020) са радом “Slavic Agreement as a Black Box: a Distributional Approach. A Case Study of Adjective-Noun Phrases in Serbian/ Croatian/ Bosnian”, који није штампан.

5. Приказ и оцена радова објављених у изборном периоду

Научна интересовања др Предрага Обућине од самих почетака академске каријере оријентисана су на контрастивна истраживања у домену синтаксе пољског и српског језика. Једна од области истраживања јесу проблеми синтаксичке и граматичке терминологије, којима је посвећена магистарска дисертација кандидата, као и један од радова објављен у изборном периоду – „Дефиниција, идентификација и грађа термина: на примеру пољске синтаксичке терминологије“ (Славистика 23/II, 2019). У овом раду кандидат предлаже такав приступ који осим лингвистичких укључује и научно-методолошке и социјално-прагматичке особености термина и на основу спроведене анализе закључује да синтаксички термини изоловани на овај начин показују већи степен сложености од оних које бележе терминолошки речници, али дају комплетнију слику појмовног система синтаксе, што се посебно односи на вишечлане термине. Колега уочава да у синтаксичкој терминологији доминирају именице, док се синтаксичке јединице и односи обележени другим врстама речи углавном не дефинишу као једночлани термини. Највећи број вишечланих термина

представља, пак, подтипове појмова обележених терминима са мањим бројем чланова, а употреба већег броја чланова води специјализацији и конкретизацији термина.

Докторска дисертација др Предрага Обућине *Синтаксичка акомодација у пољском језику у поређењу са српским* посвећена је механизмима прилагођавања облика променљивих речи у функцији формирање синтаксичке групе као синтаксичке јединице вишег нивоа. У својој дисертацији др Предраг Обућина подробно је разрадио појам акомодацијске класе, понудио исцрпан опис акомодацијских класа у анализираним језицима и спровео контрастивну анализу акомодације у синтаксичким групама састављеним од именица и придева, односно од глагола и именица, у паукалним и партитивним синтагмама те синтагмама са преобразним бројевима у пољском и српском језику. Ова проблематика остаје у средишту научних интересовања канидата и након одбране докторске дисертације, те су јој посвећена преостала три рада објављена у изборном периоду. Посебно се издвајају два рада у којима др Предраг Обућина настоји да осветли граматичке категорије рода и броја с тачке гледишта синтаксичке акомодације.

У раду „Род именица у словенским језицима као семантичка, морфолошка и синтаксичка категорија – на примеру именице наочари“ (Српски језик : студије српске и словенске 25, 2020) др Предраг Обућина износи тезу да граматичка категорија рода именица функционише паралелно на морфолошком, синтаксичком и семантичком нивоу и показује да код именице *наочари* ова категорија функционише дивергентно на различитим нивоима анализе – морфолошки ова именица припада мушком морфолошком типу, семантички – неанимантном семантичком типу па категорија рода код ње не упућује на природни род, односно нема екстрарелацијску функцију, док синтаксички, на плану односа са другим речима у реченици, односно са конкруентним детерминатором припада женском синтаксичком типу. На основу извршене аналаизе аутор долази до закључака који се могу применити и на друге именице, односно на ширем теоријском плану. Дивергенција семантичког и морфолошког типа именице, резимира он, сматра се уобичајеном, прилично је добро проучена, док је однос морфолошког и синтаксичког типа, вероватно подједнако хетероген, недовољно проучен иако би његово стављање у фокус довело до битног помака не само на плану теорије већ и на плану језичке културе.

Чланак „Екстрарелацијска и интрарелацијска функција граматичких категорија – на примеру дуалских и њима сродних конструкција у горњолужичкосрпском, пољском и српском језику“, објављен у часопису *Српски језик : студије српске и словенске* бр. 26 2021. године представља илустрацију функције граматичких категорија у интерпретацији и упућивању на елементе смисла (екстрарелацијска функција) и у изградњи формално-структурних веза унутар синтаксичке групе (интрарелацијска функција) на примеру граматичке категорије броја а кроз контрастирање дуалских и сродних конструкција (конструкције са бројевима типа *два/ оба*) у горњолужичкосрпском, пољском и српском језику. Др Предраг Обућина запажа да у горњолужичкосрпском дуал има и екстрарелацијску функцију (упућује на бројно стање у ванјезичкој стварности) и интрарелацијску (служи да се повеже са другим облицима у дуалске конгруентне конструкције), док се за повезивање са бројевима *tři* и *štyri* користе множински облици именица, а бројеви пет и већи граде неконгруентне партитивне синтагме са генитивом множине именица. У пољском језику нема облика дуала, а бројеви *dwa, trzy, cztery* граде

синтагме са конгруентним облицима именица у множини, те се не може говорити ни о њиховој посебној интрарелацијској нити екстрарелацијској функцији. На периферији система, у мушкоперсоналном роду, уз бројеве *dwa, trzy, cztery* развијена је конкурентна неконгруентна синтагма са именицом у генитиву множине, структурно и дистрибутивно еквивалентна партитивним синтагмама, па аутор закључује да је даље у пољском језику могуће очекивати једначење по аналогији са њима. Најзад, што се српког језика тиче, др Предраг Обућина истиче да се он налази негде између горњолужичкосрпског и пољског: нема облике дуала, а именице граматичког женског рода, као и један број именица средњег рода, повезују се са бројевима *два, три* и *четири* у конгруентним облицима множине, док именице мушког рода и неке именице средњег рода уз ове бројеве функционишу у облику тзв. паукала, који имају искључиво интрарелацијску функцију. На основу своје анализе аутор закључује да упоредни приказ стања дуалских и сродних конструкција у овим језицима вероватно може послужити као основа схеме словенског језичког континуума, а укључивањем других словенских језика могло би се показати још нијанси и нових прелазних облика у развоју дуалских и сродних конструкција.

Посебно бисмо издвојили рад „Графичко приказивање формалних односа у синтакси словенских језика (на примеру српског и пољског језика)“, саопштен на међународном скупу „Konferencja Międzynarodowa: Widzę, więc wiem“ одржаном у Познању (Пољска) 30-31. маја 2019. године, а који је исте године штампан у целини у зборнику *Widzę, więc wiem*. У раду се анализирају морфосинтаксичке везе између облика речи које чине синтаксичку групу и то између именица и придева, именица и бројева и именица и глагола, и предлаже се нов начин њиховог графичког приказивања. Што се тиче односа између именице и придева у синтаксичкој групи, др Предграг Обућина, за разлику од традиционалне граматике која везу између ових врста речи посматра као конгруенцијску, закључује да конгруенција постоји када је у питању категорија падежа, док родом и бројем придева управља именица. У синтаксичкој групи коју чине број и именица конгруенција се уочава у облику падежа, именица управља обликом категорије рода броја, док број управља обликом граматичке категорије броја код именице. У синтаксичкој групи сачињеној од глагола и именице, када је именица у облику номинатива, именица управља родом и бројем глагола по истом принципу као у групи са придевом, као и категоријом лица глагола. За разлику од традиционалног приступа, по коме је номинатив независан облик, колега Обућина износи тезу да је и номинатив један од облика падежа којим управља глагол, а нарочито његови лични облици. Ову тезу поткрепљује је чињеницом да постоје глаголски облици који блокирају номинатив, као што је инфинитив, као и конструкције које искључују могућност употребе овог падежа, и закључује да је за глагол падеж селективна екстрарелацијска категорија, што зависи од његове семантике и синтаксичких позиција које конотира око себе, док је за именицу парадигматска интрарелацијска категорија те да постоји двострана корелација између лица глагола и номинатива именице. Дакле, у свом разматрању др Предраг Обућина фокус анализе помера са реченичних чланова на синтаксичке везе између њих. Анализа дистрибуције облика у синтаксичкој групи представља морфосинтаксичку везу као скуп дистинктивних обележја – рода, броја, падежа и лица, који је чине и која могу имати два смера. У различитим морфосинтаксичким везама нека обележја могу бити неактивна, искључена. Што се тиче графичке презентације ових односа, колега закључује

да она има веома важну улогу у конкретизацији ових сложених и апстрактних веза, што је значајно за проучавање и наставу граматике.

Анализа наведених радова показује да своја истраживања др Предраг Обућина базира на темељно осмишљеном теоријско-методолошком оквиру анализе, а уочава се и спремност кандидата да даље продубљује започете правце истраживања, анализирајући конкретне проблеме и изводећи из тих анализа шире закључке, те посебно склоност да води критички и аргументован дијалог са традиционалним приступом синтаксичким питањима у тежњи да се она расветле из другачијег угла, што даје потпунији увид у свако од њих.

6. Остале активности

Осим у настави пољског језика и славистици као научној дисциплини, др Предраг Обућина дао је значајн допринос изучавању и промоцији српског језика ван граница Републике Србије кроз сарадњу са високошколским установама у иностранству у наставним и ваннаставним активностима: радио је као предавач за српски језик по позиву на Институту за пољски језик Универзитета у Ополу, Република Пољска (2001-2002), на Филолошком факултету Руског државног универзитета у Иванову, Руска Федерација (2009), на Колумбија универзитету у граду Њујојрку, САД (2019-2020), последње у звању гостујућег истраживача. Како кандидат наводи, током ангажовања на Колумбија универзитету у граду Њујојрку, осим у настави, учествовао је и у радионицама и дискусијама на тему информационих техонологија у настави језика, у организацији неколико догађаја на Институту Хариман у оквиру Центра за источну централну Европу, а у оквиру недељне школе српског језика за децу и омладину коју је организовала црква Свети Сава у Њујорку, волонтирао је као наставник српског језика викендима, чиме је одговорио на један од изборних услова из групе „Допринос академској и широј заједници“ – „учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке“.

Др Предраг Обућина учествовао је у више програма мобилности у оквиру програма Еразмус плус и одржао предавања на универзитетима у Катовицама (2017, 2019), Ополу (2018) и Познању (2018), што представља један од изборних услова из групе „Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству“ – „учешће у програмима размене наставника и студената“.

Најзад, као ментор и председник комисије за израду и оцену мастер рада Доротеје Џодић *Грешке у учењу рекцијских допуна у пољском као другом словенском језику*, одбрањеног 12. јула 2019. године, кандидат је задовољио изборни услов и из групе 1 „Стручнопрофесионални допринос“ – „председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама“.

ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Пошто је детаљено размотрила конкурсну документацију, Комисија је утврдила да једини пријављени кандидат др Предраг Обућина испуњава све опште, обавезне и изборне минималне услове предвиђене члановима 4 и 5 и прецизиране у табелама Г1 и Г2 „Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду“ („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192/16, 195/16, 199/17, 203/18 и 223/21) за звање за које конкурише, чиме су се стекли сви услови из Закона о високом образовању (Службени гласник РС, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 – др. закон, 67/2019, 6/2020 – др. закони, 11/2021 – аутентично тумачење, 67/2021 і 67/2021 – др. закон).

Имајући у виду досадашње резултате остварене од почетка универзитетског образовања, дугогодишње искуство у настави на Филолошком факултету Универзитета у Београду, стручне и научне квалификације кандидата, комисија са задовољством предлаже Изборном већу да се по конкурсу објављеном у листу „Послови“ бр. 963 8. децембра 2021. године колега др Предраг Обућина по други пут изабере у звање доцента за ужу наставно-научну област Полонистика, предмет Пољски језик на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

У Београду, 8. фебруара 2022. ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____

Др Милена Ивановић, ванредни професор
Филолошког факултета Универзитета у Београду,
председник комисије

_____

Др Петар Буњак, редовни професор
Филолошког факултета Универзитета у Београду

_____

Др Марта Бјелетић, научни саветник
Института за српски језик САНУ